

Sygn. akt II AKz 962/20

POSTANOWIENIE

Dnia 15 września 2020r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Piotr Pośpiech

Protokolant: Karolina Jach

po rozpoznaniu w sprawie **D. M.**

podejrzanego o popełnienie przestępstwa z art. 258 § 2 k.k. i in.

zażalenia obrońcy podejrzanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 17 sierpnia 2020 roku, sygn. akt IV Kp 687/20

w przedmiocie przedłużenia czasu trwania aresztu tymczasowego

na podstawie art. 437 § 1 i § 2 k.p.k.

postanawia

1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że z podstawy prawnej rozstrzygnięcia wyeliminować przepis art. 258 § 1 pkt 1 k.p.k.;
2. w pozostałym zakresie utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 17 sierpnia 2020 roku, sygn. akt IV Kp 687/20 Sąd Okręgowy w Gliwicach, na podstawie art. 263 § 2 k.p.k., art. 249 § 1 k.p.k., art. 258 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k., art. 258 § 2 i 3 k.p.k., na wniosek prokuratora, przedłużył środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego D. M., zastosowany na mocy postanowienia Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach z dnia 20 grudnia 2019r., sygn. akt IV Kp 1111/19, do dnia 19 listopada 2020r. do godz. 17:25.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył obrońca podejrzanego, zarzucając mu obrazę przepisów postępowania, mającą istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 249 § 1 k.p.k. w zw. z art. 257 § 1 k.p.k. w zw. z art. 258 § 4 k.p.k., art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 258 § 4 k.p.k., art. 249 § 1 k.p.k. w zw. z art. 258 § 2 k.p.k., art. 258 § 3 k.p.k., art. 257 § 1 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 92 k.p.k. oraz błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść orzeczenia.

W oparciu o powyższe zarzuty obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i nieuwzględnienie wniosku prokuratora o przedłużenie wobec podejrzanego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania oraz o zastosowanie wobec podejrzanego środka zapobiegawczego w postaci poręczenia majątkowego wynoszącego 20.000,00 zł oraz dozoru Policji z jednoczesnym zakazem kontaktowania się z Ł. C..

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie nie jest zasadne.

Kontrola instancyjna skarżonego postanowienia nie dostarcza podstaw do zakwestionowania decyzji o przedłużeniu stosowanego wobec podejrzanego D. M. środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania oraz zarzucenia sądowi I instancji naruszeń przepisów postępowania oraz błędnych ustaleń faktycznych w tym zakresie.

W pierwszej kolejności, odnosząc się do kwestionowania przez obronę występowania dużego prawdopodobieństwa popełnienia zarzuconych podejrzanemu czynów, wyjaśnienia wymaga, że Sąd Okręgowy słusznie uznał, że analiza całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego pozwala na przyjęcie istnienia po stronie podejrzanego ogólnej przesłanki stosowania wszystkich środków zapobiegawczych, o której traktuje art. 249 § 1 k.p.k. Zaznaczenia wymaga nadto, że istnienie ogólnej przesłanki stosowania tymczasowego aresztowania w żadnym wypadku nie przesądza o sprawstwie czy też ostatecznej kwalifikacji prawnej zarzucanych czynów, albowiem decyzja w przedmiocie odpowiedzialności karnej podejrzanego należeć będzie do sądu meriti orzekającego w postępowaniu głównym, o ile oczywiście oskarżyciel publiczny skieruje do sądu akt oskarżenia. Niemniej, na obecnym incydentalnym etapie postępowania wystarczającym jest stwierdzenie, że w sprawie istnieje materialna przesłanka dowodowa stosowania środków zapobiegawczych. Wobec tego, podnoszona przez obronę argumentacja, sprowadzająca się co do zasady do podważania wiarygodności zeznań współpodejrzanych, czy poszczególnych osób, w tym przede wszystkim Ł. C., nie zasługiwała na aprobatę. Krytyka odwoławcza bowiem odnosząca się do części materiału dowodowego, z jednoczesnym pominięciem okoliczności prowadzących do odmiennych wniosków, jako wybiórcza, nie wykazała, by sąd I instancji naruszył regułę swobodnej oceny dowodów, a zatem nie uzasadniała należycie zgłoszonego zarzutu naruszenia przez sąd prawidłowej oceny dowodów (art. 7 k.p.k.). Podsumowując powyższe, prawdopodobieństwo popełnienia przestępstwa przez podejrzanego wykazane zostało w sposób wystarczający przez sąd I instancji i w obecnym stadium nie pojawiły się żadne nowe okoliczności, które istotnie podważałyby występowanie w niniejszej sprawie przesłanki z art. 249 § 1 k.p.k. Z powyższych względów nie mógł również zostać uwzględniony zarzut obrońcy podejrzanego odnośnie naruszenia art. 92 k.p.k., gdyż sąd a quo poczynił w tej materii prawidłowe ustalenia, obejmujące jedynie uprawdopodobnienie sprawstwa podejrzanego.

Sąd odwoławczy podziela zapatrywania sądu I instancji wyrażone w pisemnych motywach zaskarżonego rozstrzygnięcia odnośnie obawy nakłaniania przez podejrzanego do składania fałszywych zeznań lub utrudniania postępowania w inny bezprawny sposób, o której stanowi przepis art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. Oceniając powyższe przez pryzmat zarzucanych podejrzanemu czynów oraz zebranego w sprawie materiału dowodowego, oraz uwzględnivszy to, że uprawdopodobnia on w dużym stopniu, że podejrzanym miał brać udział w zorganizowanej grupie przestępczej, co przecież niewątpliwie wiąże się z licznymi powiązaniem, swoistą solidarnością i relacjami osobowymi, jak też i postawiony podejrzanemu zarzut z art. 245 § 1 k.k., obawa ta istotnie nabiera na znaczeniu. Podejrzanym będąc na wolności mógłby podjąć kontakt z osobami, z którymi współdziałał w celu ustalenia jednej spójnej wersji wydarzeń lub też wpływać na zmianę dotychczasowych depozycji, co jest istotne tym bardziej, iż materiał dowodowy w sprawie w dużej mierze sprowadza się do osobowych źródeł dowodowych, a wielu osób zaangażowanych w proceder nie udało się jak dotąd przesłuchać lub przeprowadzić z nimi czynności procesowych. Nie należy pomijać również okoliczności tego rodzaju, iż w postępowaniach dotyczących działalności grup zorganizowanych wyjaśnienia podejrzanym w zderzeniu z zeznaniami lub wyjaśnieniami innych osób w sprawie, mogą na siebie wpływać, kształtując wzajemną sytuację procesową. Z tej perspektywy obawa podjęcia przez D. M. działań celem uniemożliwienia dokonania pełnego rozeznania przez organy ścigania w sprawie, jest realna. W tym aspekcie izolacyjny środek zapobiegawczy jest jedynym, który obecnie w pełni zabezpieczy prawidłowy tok śledztwa, czego inne środki zapobiegawcze o charakterze wolnościowym, ze względu na mniejszą skuteczność, nie byłyby w stanie zagwarantować.

W kwestii wystąpienia przesłanki szczególnej, o której mowa w art. 258 § 3 k.p.k., zważyć należy, iż pozostaje ona aktualna w niniejszej sprawie, bowiem, jak wynika z materiału dowodowego, podejrzanym miał kierować wobec Ł. C. groźby karalne pozbawienia życia i uszkodzenia ciała, w związku ze składanymi przez wymienionego w toku postępowania depozycjami. Odnosząc się w tym miejscu do szerokiego rozważania obrony w kwestii przypisania podejrzanemu zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 245 § 1 k.k. należy zaznaczyć, iż jakkolwiek bezsprzecznym pozostaje, że zarzut ten nie przesądza o przypisaniu podejrzanemu sprawstwa i winy, to jednak nie pozostaje on bez znaczenia w kontekście uznania, iż w stosunku do podejrzanego w istocie rzeczona przesłanka zachodzi. W ocenie

sądu odwoławczego, bazując na aktach sprawy zasadnie uznał sąd I instancji, iż obawa popełnienia przez podejrzanego przestępstwa przeciwko życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu powszechnemu jest realna.

Prawidłowo wskazał Sąd I instancji także, iż w sprawie podejrzanego materializuje się także przesłanka szczególna z art. 258 § 2 k.p.k. Mając na uwadze stan sprawy, jak też charakter ciężących na podejrzanym zarzutów, które cechuje wysoki stopień społecznej szkodliwości, wynikający chociażby z działania podejrzanego w zorganizowanej grupie, znacznej ilości narkotyków, która miała być wprowadzona do obrotu, uczynienia sobie z procederu stałego źródła dochodu, występuje realna możliwość wymierzenia surowej kary, co rodzi z kolei obawę, że podejrzanym mógłby podejmować próby bezprawnych działań destabilizujących prawidłowy tok postępowania, chcąc się przed taką karą uchronić. Stwierdziwszy zagrożenie surową karą, sąd może stosować najsurowszy środek zapobiegawczy nawet wówczas, gdy z materiału dowodowego nie wynika, by podejrzanym podejmował jakiegokolwiek próby destabilizowania toku postępowania, czy to poprzez próby matactwa, czy ukrywania się lub ucieczki. Źródłem obaw w tym zakresie jest bowiem wyłącznie groźba wymierzenia surowej kary.

Przez pryzmat powyższych rozważań nie sposób więc uznać, ażeby Sąd I instancji naruszył określoną w art. 257 § 1 k.p.k. zasadę minimalizacji stosowania środków zapobiegawczych. Sąd okręgowy w sposób logiczny wypowiedział się w tej kwestii powołując okoliczności potwierdzające istnienie podstaw do dalszego stosowania wobec podejrzanego izolacyjnego środka zapobiegawczego (w szczególności uwypuklając zachowanie podejrzanego podczas stosowanego w niniejszej sprawie dozoru). W tym stanie rzeczy kontynuowanie tymczasowego aresztowania, w oparciu o przesłankę wysokiego prawdopodobieństwa popełnienia przestępstw przez podejrzanego, obawę matactwa, realność grożącej mu surowej kary pozbawienia wolności i obawę popełnienia przez niego przestępstwa przeciwko życiu lub zdrowiu jest niezbędne i aktualnie nie jest wystarczające zastosowanie innych środków zapobiegawczych o charakterze wolnościowym.

Jednocześnie zaszła konieczność zreformowania zaskarżonego postanowienia poprzez wyeliminowanie z podstawy prawnej rozstrzygnięcia art. 258 § 1 pkt 1 k.p.k. Zastosowanie tego przepisu nie jest adekwatne do aktualnej sytuacji procesowej podejrzanego i nie znajduje odzwierciedlenia zarówno w materiale dowodowym sprawy, jak i w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia.

Na koniec należy zaznaczyć, że w sprawie nie zaszły okoliczności stojące na przeszkodzie tymczasowemu aresztowaniu D. M., o których mowa w art. 259 k.p.k.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny orzekł, jak w części dyspozytywnej postanowienia.

ZARZĄDZENIE

- odpis postanowienia doręczyć podejrzanemu z pouczeniem o prawomocności i Prokuraturę;
- zwrócić akta sprawy.

Katowice, dnia 15 września 2020r.